

Kaldet til discipelskab

Ugens vers

"Og henvendt til alle sagde Jesus: 'Hvis nogen vil følge efter mig, skal han fornægte sig selv og daglig tage sit kors op og følge mig'" (Luk 9,23).

Introduktion

'Discipel' betyder efterfølger eller elev. Ordet discipel forekommer mere end 250 gange i Bibelen, de fleste af dem, men ikke udelukkende, i Apostlenes Gerninger.

At være en discipel aktiverer os, udfordrer sindet og kræver vores yderste i vores forhold til Gud og vores medmennesker. Uden total loyalitet mod Kristus og en accept af de krav, som hans liv og budskab stiller os overfor, er der intet discipelskab. Hvilket højere kald kunne nogen have?

"Gud tager mennesker, som de er, og uddanner dem til sin tjeneste, hvis de vil overgive sig til ham. Når Guds Ånd modtages, vil den bringe nyt liv til alle evner. Under Helligåndens vejledning udvikler det sind, der uden forbehold har viet sig til Gud, sig harmonisk og bliver styrket til at forstå og opfylde Guds krav. Den svage, ustadige karakter bliver stærk og urokkelig. En vedvarende gudsdyrkelse skaber en så nær forbindelse mellem Jesus og den pågældende, at han kommer til at ligne Jesus i sind og væsen." (Ellen White, *Jesu liv*, s. 170).

I denne uge vil vi se på, hvordan Jesus kaldte dem, der kom til at følge ham, og se, hvad vi kan lære af det, som kan hjælpe os i at fortsætte det arbejde, Jesus begyndte her på jorden.

Ugens tekster

- Luk 5,1-11; 6,12-16; 9,1-6
- Matt 10,5-15
- Luk 10,1-24
- Luk 9,23-25
- Matt 16,24-28

Menneskefiskere

Simon og Andreas havde slidt hele natten. Som erfarne fiskere vidste de alt om at fiske, og de vidste, hvornår man skulle holde op. En hel nats slid havde ikke givet noget resultat. Midt i deres skuffelse lød der en befaling: "Læg ud på dybet, og kast jeres garn ud til fangst!" (Luk 5,4). Simons svar afslørede hans håbløshed og smerte: "vi har slidt hele natten og ingenting fået; men på dit ord ..." (vers 5).

Hvem er denne tømrer, som giver en fisker råd om, hvordan man skal fiske? Simon kunne have afvist ham; men er det muligt, at Jesu trøstende og oprigtige forkyndelse tidligere, nu havde en effekt? Og derfor svaret: "men på dit ord".

Den første lektion i discipelskab er altså lydighed mod Kristi ord. Andreas, Johannes og Jakob fandt også snart ud af, at den resultatløse nat blev erstattet af en lys og forbløffende morgen med en imponerende fangst. Peter faldt med det samme på knæ og udbrød: "Gå bort fra mig, Herre, for jeg er en syndig mand" (vers 8). En erkendelse af Guds hellighed og vores egen syndighed er et andet vigtigt skridt i kaldet til discipelskab. Ligesom Esajas (Es 6,5) havde Peter taget de første skridt.

Tænk over miraklet, fiskernes forbløffelse, Peters bekendelse og Jesus autoritet. Hvad fortæller hver enkelt af disse begivenheder om det at være en discipel?

"Frygt ikke! Fra nu af skal du fange mennesker" (Luk 5,10). Overgangen fra at være fiskere til at blive menneskefiskere er usædvanlig. Det kræver fuldstændig overgivelse til Mesteren, erkendelse af egen syndighed og manglende evner. Det kræver, at man i tro rækker ud til Kristus for at få kraft til at gå discipelskabets ensomme og ukendte vej, og at man udviser en vedblivende tillid til Kristus og ham alene. En fiskers tilværelse er uvis og farlig med kamp mod vejr og vind og en usikker fortjeneste. En menneskefiskers liv er ikke mindre uvis; men Jesus lover: "Frygt ikke." Discipelskab er ikke en let vej; det har sine gode og dårlige oplevelser, sine glæder og udfordringer; men en discipel er ikke blevet kaldet til at gå alene. Han, som sagde: "Frygt ikke," er ved enhver trofast discipels side.

Læs igen Peters bekendelse om at være en syndig mand. Læg mærke til, hvordan hans syndighed fik ham til at ønske at være adskilt fra Jesus. Hvad er det ved synd, der skubber os væk fra Gud?

Læs Luk 5,1-11
Matt 4,18-22
Mark 1,16-20

Til at
tænke over

Valget af de tolv

Discipelskab kommer af, at vi svarer på Jesu kald. Lukas omtaler, at Jesus allerede havde kaldt Peter, Andreas, Johannes og Jakob (Luk 5,11) og tolderen Levi Matthæus (vers 27-32). Nu placerer forfatteren udvælgelsen af de tolv på et meget strategisk sted i sin beretning: umiddelbart efter helbredelsen på sabbatten af en mand med en visen hånd (Luk 6,6-11), som førte til, at farisæerne begyndte at lægge planer om at slå Jesus ihjel. Herren vidste, at tiden nu var kommet til at stadfæste sit arbejde og forberede et hold arbejdere, som han kunne oplære og forberede til opgaven efter korset.

Luk 6,12-16;
9,1-6

Hvad fortæller disse vers om kaldet af de tolv apostle?

Blandt de store skarer, der fulgte ham, var der mange disciple. De fulgte ham, som elever fulgte en lærer. Men Kristi gerning var mere end undervisning. Han opbyggede et fællesskab – en kirke, som kunne bringe hans frelsende budskab til jordens ende. Og til denne opgave havde han brug for mere end disciple. "Blandt dem udvalgte han tolv, som han også kaldte apostle" (Luk 6,13). *Apostel* betyder en, som er udsendt med et specielt budskab i en bestemt hensigt. Lukas bruger dette ord seks gange i evangeliet og mere end 25 gange i Apostlenes gerninger.

De tolv blev valgt, ikke på grund af deres uddannelse, økonomiske baggrund, sociale status, moralske anseelse eller noget andet, som gjorde dem værdige til at blive udvalgt. De var ganske almindelige mænd med en almindelig baggrund: fiskere, toldere, en zelot, en tvivler og en, som viste sig at være en forræder. De blev kaldt med en eneste hensigt: at være ambassadører for Kongen og hans rige.

"Gud tager imod mennesker, som de er, med deres menneskelige karakteregenskaber, og oplærer dem så til sin tjeneste, hvis de vil lade sig lede og belære af ham. De er ikke udvalgt, fordi de er fuldkomne, men på trods af deres ufuldkommenheder, for at de gennem kendskab til og udøvelse af sandheden ved Kristi nåde kan forvandles til at ligne ham." (Ellen White, *Jesu liv*, s. 205).

Lad os indrømme det: vi er ikke fuldkomne, og de andre i kirken er heller ikke fuldkomne. Vi er alle i vækst (selv om andre ser ud til at vokse langsommere, end vi gerne ville, at de skulle!). Hvordan lærer vi midt i denne proces at arbejde sammen med andre og acceptere dem, som de er?

Til at
tænke over

Luk 9,1-6
Matt 10,5-15

Udsendelsen af apostlene

Hvilke åndelige lærdomme kan vi drage af, hvordan Jesus kaldte disse mænd?

Lukas beskriver udsendelsen af apostlene som en trettrins proces. Først kaldte Jesus dem sammen (Luk 9,1). Ordet *kalde* er vigtigt for kristen mission. Før det kan blive et teologisk udtryk, må det blive en personlig erfaring. Apostlene må lytte til ham, som kalder, komme til ham og være "sammen". Både lydighed mod ham, der kalder, og overgivelsen af alt til ham, er afgørende for den enhed, der er nødvendig for missionens succes.

Som det andet gav Jesus dem "magt og myndighed" (Luk 9,1). Jesus sender aldrig sine sendebud ud tomhændet. Han forventer heller ikke, at vi skal være hans repræsentanter i egen kraft. Vores uddannelse, kultur, status, rigdom eller intelligens er ikke i stand til at udføre hans mission. Det er Kristus alene, der gør os skikkede, udruster os og giver os kraft. Det græske ord for 'magt' er *dynamis*, hvorfra vi har ordet dynamo, som er en lyskilde, og dynamit, som er en energikilde, der kan pløje sig vej gennem bjerge. Den magt og myndighed, som Jesus giver, er tilstrækkelig til at knuse djævelen og modarbejde hans hensigt. Jesus er vores kraft. "Når et menneskes vilje samarbejder med Guds vilje, bliver den almægtig. Uanset, hvad han beder os om at gøre, kan vi udføre i hans kraft. Alle hans befalinger gør os også i stand til at udføre dem." (Ellen White, *Lys over hverdagen*, 2. bind, s. 137).

For det tredje sendte Jesus dem ud "for at prædike Guds rige og helbrede de syge" (Luk 9,2). Forkyndelse og helbredelse går hånd i hånd, og disciplenes opgave er at hjælpe hele mennesket – krop, sind og sjæl. Synd og Satan har taget hele mennesket til fange, og hele mennesket må derfor bringes under Jesu helliggørende kraft. Vores liv som disciple kan kun opretholdes, hvis hele livet er overgivet til Kristus, så intet kommer i mellem ham og os. Hverken guld eller sølv, hverken forældre, ægtefælle eller børn, hverken liv eller død, hverken dagen i dag med dens uforudsete omstændigheder eller morgendagens nødsituationer må komme mellem en discipel og Kristus. Kristus, hans rige og forkyndelsen af evangeliet for en falden verden er det eneste, der betyder noget.

"Tag ikke noget med jer på rejsen" (Luk 9,3). Hvilket princip udtrykkes her, som det er vigtigt for os at forstå og selv erfare?

Til at
tænke over

Udsendelsen af de tooghalvfjerds

Luk 10,1-24

Hvad lærer denne beretning om udsendelsen af de tooghalvfjerds os om det sjælevindende arbejde midt i den store strids virkelighed?

Mens Jesus arbejdede her på jorden, var der mere end tolv, der fulgte ham. Da Peter talte til de troende, da de skulle finde en erstatning for Judas, bestod gruppen af mindst 120 disciple (ApG 1,15). Paulus fortæller, at Jesus havde mindst 500 efterfølgere ved sin himmelfart (1 Kor 15,6). Udsendelsen af de tooghalvfjerds begrænser ikke antallet af Jesu disciple men antyder, at han udvalgte en særlig gruppe til en bestemt opgave, hvor de skulle gå foran ham til alle byerne i Galilæa og forberede vejen for hans senere besøg.

Kun Lukasevangeliet fortæller om de 72. Dette er typisk for den missionsorienterede Lukas. Nogle manuskripter skriver 70, som er et symbolsk tal både i Bibelen og i jødisk historie. 1 Mos 10 giver en liste over 70 folkeslag, som var Noas efterkommere, og Lukas var en forfatter med et universelt verdenssyn. Moses udpegede 70 ældste, som skulle hjælpe ham i hans arbejde (4 Mos 11,16-17.24-25). Det Store Råd bestod af 70 medlemmer. Om alt dette havde nogen betydning for Jesus, da han kaldte de 70, ved vi ikke. Det, der er vigtigt her, er, at Jesus efterlod en strategi, som ikke handler om magt og ansvar til nogle få men om at fordele indflydelse til alle disciple.

Glæde og tilfredshed prægede de halvfjerds, da de vendte tilbage: "Selv dæmonerne adlyder os i dit navn" (Luk 10,17). Succes i sjælevindende arbejde skyldes aldrig evangelistens indsats. De gode resultater kommer gennem "dit navn". Jesu navn og hans kraft er det grundlæggende i ethvert vellykket evangelisk fremstød.

Men læg nu mærke til tre forbløffende reaktioner fra Jesus på den vellykkede opgave for de 70. (1) Jesus ser opgavens succes som et nederlag for Satan (vers 18). (2) Jo mere man er involveret i evangeliets forkyndelse, jo mere myndighed bliver man lovet (vers 19). (3) Evangelistens glæde bør ikke være over, hvad der er opnået på jorden, men over at hans/hendes navn står skrevet i himlen (vers 20). Himlen glæder sig og bemærker hver eneste person, der bliver vundet ud af Satans greb. Enhver, der vindes for Guds rige, er et nederlag for Satan og hans planer.

Læs Luk 10,24 igen. Hvad er nogle af de ting, vi har set, som profeter og konger ønskede at se, men ikke kom til at se? Hvilken betydning bør dette have for os?

Til at tænke over

Efterfølgelsens pris

Sokrates havde Platon. Gamaliel havde Paulus. Forskellige religiøse ledere har haft deres trofaste efterfølgere. Forskellen mellem disse former for discipelskab og Jesu discipelskab er, at de førstnævnte er baseret på menneskelige filosofier, mens den sidstnævnte er grundlagt på personen Jesus og hans gerninger. Kristent discipelskab hviler derfor ikke kun på Jesu lære, men også på, hvad han gjorde for menneskenes frelse. Jesus byder derfor alle sine efterfølgere om helt at identificere sig med ham, tag deres kors op og følge hans ledelse. Hvis folk ikke vandrer i Golgatas fodspor, findes der intet kristent discipelskab.

Luk 9,23-25
Matt 16,24-28
Mark 8,34-36

Hvad er det afgørende budskab i disse tekster for alle, der hævder at være kristne?

Kristent discipelskab er det operative led mellem den frelste og Frelseren; som frelste skal vi følge Frelseren. Derfor kunne Paulus sige: "Jeg lever ikke mere selv, men Kristus lever i mig" (*Gal 2,20*).

Efterfølgelsens pris defineres i Luk 9,23: "Hvis nogen vil følge efter mig, skal han fornægte sig selv og daglig tage sit kors op og følge mig." Læg mærke til nøgleordene: "fornægte", "tage sit kors op" og "følge." Vi kan næsten ikke få en bedre definition på "fornægte" end når vi læser, at Peter fornægtede Jesus. Peter sagde: "Jeg kender ikke Jesus." Når kaldet til at være en discipel kræver, at jeg fornægter mig selv, må jeg være i stand til at sige, at jeg ikke kender mig; selvet er dødt. I stedet må Kristus leve (*Gal 2,20*). Dagligt at "tage sit kors op" er et kald til hele tiden at erfare en korsfæstelse af selvet. At "følge" kræver, at centrum og retningen i vores tilværelse er Kristus og ham alene.

Som vi ser i Luk 9,57-62, udvider Jesus discipelskabets pris endnu mere: intet må stå over Jesus. Han og han alene er øverst i vores venskaber og personforhold, i arbejde og tilbedelse. I kristent discipelskab er døden ikke en mulighed, det er en nødvendighed. "Ethvert kald fra Kristus fører til døden ... den samme død, der venter os, døden ved Jesus Kristus, vort gamle menneskes død ved Jesus kald." Man "kan kun følge Jesus ved at dø bort fra sin egen vilje." (Dietrich Bonhoeffer, *Efterfølgelse*, (København: Lohses forlag, 1964, s. 70-71).

Til at
tænke over

Hvad har det kostet dig at følge Kristus? Tænk grundigt over dit svar og den betydning, det har.

Læs Ellen White

"At tage korset op adskiller selvet fra sjælen og placerer mennesket, hvor det kan lære at bære Kristi byrder. Vi kan ikke følge Kristus uden at bære hans åg, uden at løfte korset og bære det efter ham. Hvis vores vilje ikke stemmer overens med de himmelske krav, skal vi fornægte vores tilbøjeligheder, opgive vores kæreste ønsker og gå i Kristi fodspor." (Ellen White, *Guds sønner og døtre*, 3. marts).

Spørgsmål
til drøftelse

1. Læs igen spørgsmålene ved slutningen af onsdagsafsnittet i forbindelse med Luk 10,24. Hvad har vi, som lever i dag, haft mulighed for at være vidne til, som "mange profeter og konger har ønsket at se," men ikke fik anledning til? Hvad med fx opfyldelse af profetier? Tænk på, hvor meget af Dan 2, 7 og 8, som endnu var fremtid for mange af disse profeter og konger, men nu er historiske kendsgerninger for os. Kan du komme i tanker om andet?
2. Dvæl ved Jesu ord om den, som vinder hele verden, men må bøde med sit liv. Hvad mener han med det? Eller hvad med at miste sit liv for at frelse det? Hvad betyder det? En ting er, at en ikke-kristen i selvished holder fast ved denne verden. Hvorfor ikke; for de tror jo, at det er det eneste, de har. Hvad skulle de ellers holde fast ved? Men hvorfor er vi, som tror på Jesus, og som ved, at denne verden vil gå til grunde, og en ny verden en dag vil begynde, så ivrige efter at opnå så meget som muligt af det, denne verden kan tilbyde? Hvordan kan vi beskytte os selv imod denne farlige, åndelige fælde?
3. Læs Luk 10,17-20. Det er let at forstå disse menneskers begejstring, da de oplevede, at selv dæmonerne adlød dem i Kristi navn. Se på Jesu svar til dem. Hvad sagde han til dem, som er så vigtigt at forstå for alle, der er involveret i udadrettet arbejde?
4. Kan du nævne mennesker, udover bibelske personer, hvis beslutning om at følge Jesus har kostet dem meget, måske mere end de fleste af os? Tal sammen i klassen om, hvad disse mennesker mistede, hvad det kostede dem at følge Jesus, og hvorvidt du og jeg er villig til at gøre det samme?

Aktiviteter og dialog

Guds Ord og
klassens
aktiviteter

- Guds kald til disciplene er også udtrykt i sange. Syng eller læs teksten til sangen "Der sad en fisker så tankefuld" og drøft indholdet; hvad siger sangens tekst dig i din situation?
- Sammenlign navnelisterne på de 12 disciple og se, hvordan de passer sammen (sml. ApG 1,13, Matt 10,2-4 og Mark 3,16-19).

Uddybende
spørgsmål

- Skal vi virkelig sætte Jesus højere end vores familie? Drøft forskellige scenarier for, hvordan vi som kristne bør prioritere familie i forhold til Gud, til menighed, og til arbejde?
- Er der flere slags disciple, fx en gruppe, der er særligt hellige eller indviede til Gud, og så en større gruppe, der ikke behøver at følge Jesus så intenst?
 - Er der fx en gruppe i menigheden, som specielt er sat til at lede og styre, mens de øvrige er mere underordnede tjenere?
- Hvad har Gud kaldt dig til at gøre som Jesu discipel? Skal du følge Jesus på samme måde som de 12? Eller er du kaldt til at fortælle om Jesus på en anden måde?
 - Hvordan finder du ud af, hvori dit kald består?

Personligt
kristenliv

Forstå
det bedre

Lukas bringer en liste over de 12 disciple, som ved første øjekast adskiller sig lidt fra den, vi finder hos Matthæus og Markus. Han omtaler Judas, en søn af Jakob, hvor de øvrige taler om Thaddæus – andre Matthæusmanuskripter siger Lebbæus. Lebbæus og Thaddæus er en form for øgenavne; de henviser til henholdsvis "bryst" og "hjerter" og har været brugt til at karakterisere denne discipel, hvis egentlige navn mest sandsynligt har været Judas.

Matt 16,24 og Luk 9,23 taler om, at vi skal fornægte os selv og tage vores kors op og følge Jesus. Disse vers anvendes ofte som lærebogseksempler for, hvordan græske udsagnsords grundlæggende "tider" (eller rettere "aspekter") skal forstås:

- fornægtelsen af os selv er en engangshandling eller -begivenhed, tænkeligt symboliseret ved dåben
- at tage korset op er en daglig handling; betydningen er hver dag at vedkende sig Jesu kors, altså at erkende og bekende, at man er en synder, hvis skam og straf bæres af Jesus alene
- at følge Jesus er en vedvarende og fortsat livsform.

